

SVENSKA NEUROLOGFÖRENINGEN

Nummer 1, April 2009, Årgång 14

<i>Innehåll</i>	sida
Ordföranden har ordet	1
Europeisk Specialistexamen	3
Resa till Glasgow	3
Svenska Migränsällskapet	4
En avgörande jour...	5
Ny UFO representant	6
Redaktören har ordet	7

Ordföranden har ordet

Bästa neurologer,

I dessa hektiska tider är det bra att stå stilla ibland för reflektion och lite djupare tankar. En kollega till mig uttryckte sig nyligen med följande ord "Jag önskade att jag bara någon gång skulle kunna hinna tänka klart en enda tanke...". Jag tror att många av oss känner igen sig i detta. Därför verkar det vara nödvändigt att ställa sig vissa frågor då och då som: "Vad är det egentligen som är viktig i vårt arbete?" och, en kanske ännu mer angelägen fråga: "Vad är det som är mindre viktigt och som gärna kan vänta ett tag?"

Inom Svenska Neurologföreningen, och det var dit jag ville komma med denna långa inledning, har vi haft en lång tradition av att tydligt definiera våra prioriteringsområden. Jag har nyligen läst ett antal

gamla nyhetsbrev och blev imponerad över den stringens och medvetenhet som har funnits i så många år inom föreningen för att driva fram neurologin och att arbeta med utbildnings- och utvecklingsfrågor. Det är också glädjande att se att mycket positivt faktiskt har hänt under åren, även om en hel del arbete kvarstår. Några av de viktigaste positiva resultaten är att neurologin har fått status av en formell bas-specialitet och den starka nationella uppstramningen som skett av läkarnas grundutbildning (nationellt core curriculum) och specialistutbildning i neurologi.

Frågor som kvarstår att arbeta med är framförallt den svåra situationen för länsneurologi som finns idag inom många sjukvårdsregioner och den neurologbrist som råder i landet.

Ojämna tillgång på neurologer i landet

Vi har inom styrelsen fört diskussioner om hur vi ska väcka uppmärksamhet kring neurologbristen och den ojämna fördelningen av neurologisk specialistvård i Sverige. Den nuvarande situationen innebär ju att långt ifrån alla patienter med neurologiska sjukdomar kan erbjudas en effektiv behandling och en god omvårdnad. Vi har samarbetat med NHR i denna fråga och med politiker, där SNF varit representerad vid riksdagsdebatt om neurosjukvården med ledamöter i Socialutskottet. Nyligen har vi även bjudit in Göran Stiernstedt, chef för SKLs avdelning för vård och omsorg med bred yrkeserfarenhet bland annat som biträdande landstingsdirektör i Stockholms län och chef för Akademiska sjukhuset i Uppsala, och fått värdefulla synpunkter på hur vi inom föreningen kan fortsätta driva vår kampanj om "den nya neurologin".

Utbildningsfrågor

Mycket nytt har hänt under senare år när det gäller den nya specialistutbildningen. Styrelsens utbildningsutskott med Sten Fredrikson och Martin Gunnarsson samt flera övriga styrelsemedlemmar har arbetat med frågor runt SPUR-inspektionen av ST-utbildning. Det är glädjande är att vi har rekryterat ett flertal erfarna kollegor som är villiga att fungera som SPUR-inspektörer och som därmed kommer att kunna granska kvaliteten av ST-utbildningar på olika orter i landet.

Detta viktiga arbete har under senare år framgångsrikt utförts av Sten-Magnus Aquilonius och Jörgen Boivie, som nu snart kommer att få förstärkning med ytterligare några kollegor. Dessutom har vi fått två neurologer som tackat ja till uppdraget som externa bedömare vid ansökan om specialistexamensbevis av färdig-utbildade ST-läkare. Denna av Socialstyrelsen nyinrättade funktion är också ett led i att kvalitetssäkra läkarnas specialistutbildning, och för neurologins del kommer Jan Fagius och Sten Fredrikson att vara externa bedömare vid ansökan om specialistbevis.

I detta sammanhang ska det även nämnas att ett intensivt nationellt arbete pågår för närvarande med den nya utbildningsboken för ST-läkare i neurologi, där SNFs representanter och flera studierektorer i landet är involverade. Slutligen vill jag nämna att det åter är dags för specialistexamen i neurologi som kommer att äga rum i Uppsala i år den 23-24 april. Intresset har varit stort och vi önskar härmed alla deltagare lycka till!

För dem som har ännu större ambitioner när det gäller specialistexamen finns det dessutom möjlighet för första gången i år att delta i en europeisk specialistexamen. Denna kommer att äga rum till sommaren i samband med ENS mötet i Milano.

Intresserade ska höra av sig till Sten Fredrikson som ingår i examinationskommittén.

Riksstämman 2008 och priser

Inte minst tack vare ett gediget arbete från vår vetenskapliga sekreterare Peter M Andersen blev Riksstämman 2008 i Göteborg en succé ur neurologisk synpunkt. Höjdpunkten var en mycket välbesökt föreläsning (med ca 170 personer varav flera utan sittplats!) med demonstration av rutinnervstatus för icke-neurologer.

Intresset blev så överväldigande att en upprepning och ytterligare förfining av programmet är planerat till Riksstämman 2009 i Stockholm.

SNF vill härmed också ge sina hjärtliga gratulationer till Ritva Matell som tog emot David Ingvar-priset 2008 i klinisk neurovetenskap för "sina stora kliniska och vetenskapliga förtjänster inom neurologi och för att hon sedan 1970-talet har varit den drivande kraften bakom Myasthenia Gravis Centrum i Stockholm".

Vi vill också gratulera Titti Ekegren, forskare vid Uppsala universitet, som fick årets Ulla-Carin Lindquist pris för ALS-forskning för sitt fina avhandlingsarbete "Transmethylation, polyamines and apoptosis in ALS" från 2004.

Jag vill gärna påminna alla "unga och driftiga" om möjligheten att söka stipendium för studieresor eller gästtjänstgöring i eller utanför Sverige. Det finns utrymme för flera stipendier som kan sökas under hela året.

Alla medlemmar som vill förskaffa sig specifika neurologiska kunskaper på annan klinik eller i ett forskningsområde är välkomna att söka medel för det hos SNF.

Återstår mig att önska er alla en trevlig vår och jag hoppas att träffas alla snart på Vårmötet den 13-15 maj i Göteborg! Frågan där blir "babord eller styrbord?"

Anja Smits, ordföranden

Europeisk Specialistexamen

Nu finns möjlighet att genomföra europeisk specialistexamen i neurologi - den första "European Board Examination in Neurology" sker i samband med ENS fredag den 19 juni 2009 i Milano.

Mer information på Neurologföreningens hemsida och EFNS Newsletter 1:2009

PS. Det har aldrig tidigare inkommit så många ansökningar som till årets svenska specialistexamen 23 - 24 april i år.

"Utbildningsboken"

Arbetet med den nya "Utbildningsboken" pågår - den kommer att heta specialistföreningarnas "Särskilda rekommendationer" enligt SoS. På Vårmötet kommer resultat att presenteras.

Redovisning

**av resa till Western General Hospital,
Edinburgh, Skottland den 11-22
februari 2008**

Jag har beviljats ett resestipendium från Svenska Neurologföreningen på 10 000 kronor för en studieresa till Western General Hospital, Edinburgh, Skottland

och vill här kort redogöra för de tre viktigaste erfarenheterna från min resa.

Erfarenhet ett: Jämförelse mellan svensk och skotsk sjukvård

Jag besökte deras stroke-avdelning och det var uppenbart att svensk och skotsk sjukvård har stora likheter: Man jobbar i team med sjukgymnaster, arbetsterapeuter och logoped. Man vårdplanerar, synen på utredningsbehov (laboratorieprover, beställning av radiologi) är likartad. Några saker skiljer sig något: I stort sett över hela Storbritannien så sköts (nästan all) strokevård av geriatiker, alltså inte bara rehabiliteringen, utan även den akuta delen. Så var även fallet i Edinburgh.

Doktorerna rondar i sina egna kläder, ibland med en läkarrock. Sedan en tid tillbaka hade slips förbjudits pga smittorisk, och man var tvungna att ha korta, alternativt uppkavlade ärm. Jag noterade att så fort rondan var över så åkte slipsen på.

Jag var också med på några mottagningsdagar. Som väntat var besöken kortare än vi har som vana i Sverige. Professor Peter Sandercock hade cirka 15-20 minuter per besök, och då ska man ta upp anamnes, undersöka patienten, samt i utvalda fall ta blodprover. Doktorn tog alltså även venösa prover.

Jag märkte dock att Prof. Sandercock inte var klar med mottagningen fram emot lunch, utan att han fick ägna stora delar av lunchrasten till att diktera.

I Sverige har vi ju vant oss vid datajournaler, något som fortfarande är ovanligt i Storbritannien. Faktum var att man skrev i journalen för hand. Kanske inte alltid så tydligt, men det går fort och anteckningarna blir inte så långgrandiga. En doktor som tjänstgör på sjukhus har ju oftast mottagning någon eller några dagar i veckan. Här noterade jag ytterligare en skillnad mellan poliklinisk vård och deras kommunikation med primärvården. En läkare som arbetar på sjukhus ska inte sjukskriva eller förskriva läkemedel annat än i undantagsfall. Sjukskrivningar och

läkemedelsförskrivning längre än cirka två veckor ska göras av distriktsläkare (GP). I praktiken brukar då den sjukhusbaserade läkaren skriva ett brev till GP:n och där ange sina rekommendationer: Att patienten ska sättas in på ”aspirin, ACE-inhibitor, statin” och sedan skriver GP:n detta recept. Det hela bygger på att patienterna kan få tag i sina husläkare. Jag frågade några patienter på mottagningen om det var lätt att få tag i sin husläkare, och de sa alla att det inte var några problem. En klar skillnad mot Sverige alltså!

Erfarenhet två: Deras forskning på strokeområdet imponerar

Jag blev mycket imponerad över den forskningsaktivitet de hade på strokeområdet.

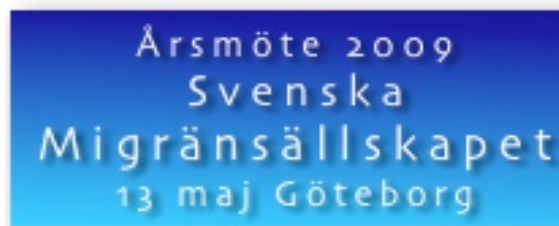
Utöver International Stroke Trial 3 (IST-3), en randomiserad studie där man undersöker trombolysens effekt upp till 6 timmar, är man engagerad i ett flertal andra intressanta projekt. Allt drivs med samma energi från den så kallade Bramwell Dott Building som mest påminner om en provisorisk byggbarack, inklämd i ett prång på sjukhuset. Överhuvudtaget har de sämre lokaler än vi har i Sverige. Men vad gör det när man kan producera vetenskap i världsklass.

Erfarenhet tre: Att komma ifrån sin vardag innebär att man får tid för att skriva

Ytterligare en erfarenhet var att det var mycket effektivt att komma ifrån vardagen för att få tid för det egna reflekterande och skrivandet. När jag väl var hemma från sjukhuset så kunde jag ägna kvällarna till att skriva på en egen artikel samt förbereda min halvtidskontroll av en planerad avhandling. När man sitter på sin arbetsplats på sjukhuset så blir man ofta indragen i kliniskt arbete, och är man hemma så kan vardagliga bestyr ta över.

Sammanfattningsvis tycker jag att min resa till Edinburgh var en lyckad och lärorik erfarenhet.

Erik Lundström, Akademiska sjukhuset, Uppsala

Svenska Migränsällskapet

Datum: onsdag 13 maj, kl.13:30-

Plats: Lokal R6, Svenska Mässan, Göteborg

Program:

13:30-14:00

Migränutlöst infarkt (Katarina Laurell)

14:00-14:20

Migränpatientens följsamhet till läkemedelsordinationer
(Pernilla Jonsson och Mattias Linde)

14:20-14:50

Migränsjukdomen i ett kliniskt långtidsperspektiv (Carl Dahlöf)

Bensträckare 10 min

15:00--

Årsmötesförhandlingar

Årets etiska dag

Vid årets etiska dag fredagen den 8 maj 2009, kl. 9.00 – 17.00 inbjuder Statens medicinsketiska råd, SMER, till seminarium och diskussion om neurovetenskapliga forskningsframsteg och etiska dilemman.

Rosenbads konferenscenter,
Drottninggatan 1, Stockholm.

Anmälan senast den 28. april per e-post:
s.konf-smer@social.ministry.se

Seminariet är avgiftsfritt. Antalet platser är begränsat.

Frågor om seminariet kan ställas till Lotta Eriksson, tfn 08-405 27 58
lotta.eriksson@social.ministry.se
www.smer.gov.se

Bidrag från mottagaren av Gyllene Reflexhammaren 2008:

En avgörande jour...

En sen hösteftermiddag i mitten av 90-talet gick jag i kulvertarna på Det Stora Universitetssjukhuset, på väg mot akutmottagningen. Jag hade kommit till slutet av min läkarutbildning, och var vid den stunden inte helt säker på att jag valt rätt väg i livet.

De förgående veckorna hade jag vid upprepade tillfällen mötts av stressade kollegor, som med något jagat i blicken meddelat att de hade pressat schema, och att jag fick hänga på och försöka lära mig något. Undervisning hade de tyvärr inte tid med, vilket de hoppades att jag förstod. Var detta hur min framtid som läkare

skulle bli? Stressad och till synes glädjelös?

Med små förhoppningar om att denna jourkväll skulle bli annorlunda, knackade jag försiktigt på dörren till en, för mig, helt obekant jourläkarexpedition. Döm om min förvåning då jag möttes av ett leende och ett entusiastiskt välkomnande. ”Är det du som ska gå med mig ikväll? Så roligt! Du har verkligen tur, för det är redan flera intressanta fall som väntar.”

Den randande ST-läkaren från Det Lilla Sjukhuset lotsade mig sedan från patient till patient, ivrigt förklarandes varför just detta fall var så lärorikt. Långt senare förstod jag att jag i själva verket presenterades för en mängd rutinfall. Min handledare för kvällen hade dock inte glömt att alla dessa sjukdomar var nya och intressanta för mig, och presenterade dem därför just så.

Jag fick, allteftersom kvällen gick, göra allt mer av arbetet själv, med konstruktiv återkoppling på anamnestagande och statusutförande. I slutet av jourpasset satte vi oss ner, och jag uppmanades att aktivt tänka över mitt yrkesval. ”Som du har märkt är neurologi jättespännande och jag tror du skulle bli en bra neurolog”. Jag blev naturligtvis både glad och smickrad. Liksom de flesta andra studenter var jag svältfödd på beröm.

Nästa morgon hade min stolthet klingat av, och jag tänkte att han säkert sa så till alla. Min upplevelse av juren föll med tiden i glömska, tentor avklarades, examen firades och AT-tiden passerade med positiva förtecken. Så kom slutligen stunden då jag skulle välja inriktning. Under AT-tjänstgöringen hade jag träffat på flera specialiteter som visat sig vara både roliga och intressanta, och arbetsmarknaden var då sådan att jag kunde välja. Vad ville jag? Var kunde jag trivas? Var passade jag? Någonstans i bakhuvudet dök juren åter upp, och det frö som såts flera år tidigare hade slagit rot.

”Neurologi är spännade.....Du skulle passa.....”

Det blev neurologi till slut. Naturligtvis fanns det många andra positiva aspekter,

såsom trevligt bemötande på den aktuella sektionen, som vägde in i beslutet. Eftersom neurologiplacering inte ingick i mitt AT-block, är jag dock inte säker på att jag ens tänkt tanken neurologi om jag inte haft sådan tur den där höstkvällsjouren.

Vårt bemötande av studenter och yngre kollegor är avgörande, inte bara för deras framtida kunskaper och inställning till neurologi utan också för vår möjlighet till nyrekrytering.

Slutligen: Tack Ulf!

Helena Bruhn

För den som inte kan åka på Neurologiföreningens Vårmöte i Göteborg finns möjlighet att delta i utbildningsseminariet

”Tänk hjärna”

på KI i Solna den 13 maj arrangerat av Läkartidningen.

Medlemmar i Svenska Neurologiföreningen får 500:- rabatt på avgiften, 995:- istället för 1.495:-.

Anmälan – se hemsidan!

Ny UFO-representant

Inom Svenska Läkarförbundet pågår arbetet med att förändra funktionen i specialistföreningarnas representantskapsmöten. Syftet är att stärka samarbetet med Läkarsällskapet men framför allt att skapa tvärprofessionella nätverk, med kirurgispecialistföreningarnas ”kirurgråd” som förebild. Kirurgrådet driver frågor/ ärenden gemensamma för de kirurgiska disciplinerna. Arbetet kommer att fortsätta genom att specialistföreningarnas representantskapsmöten under höstarna sker i internatsform med framarbetande av olika nätverksmodeller. Förhoppningen är att intressegrupperingar uppstår där dessa kan ordna egna möten och nätverk.

Neuro har angivits som ett exempel på en möjlig sådan intressegruppering på nationell nivå med deltagare från specialistföreningarna för neurologi, neurofysiologi, neurokirurgi, mfl.

Val av representant i Svenska Läkarförbundets UFO (utbildnings och forskningsdelegation) genomfördes. Representantskapet i Svenska Läkarförbundet valde tidigare ordföranden i Svenska Neurologiföreningen Magnus Andersson som ny UFO-representant (UFO = utbildnings och forskningsdelegation). Uppdraget är på 2 år. Detta stärker neurologins inflytande!! Grattis Magnus till ditt nya uppdrag!!

Neurologiföreningen har ju länge diskuterat vikten av att få neuroinflytande i olika församlingar, så detta är en framgång. Ofta brukar sådana uppdrag gå till stora föreningar, internmedicin eller kirurgi, så detta var lyckosamt.

Red.

Redaktören har ordet

Om du vill vara säker på att få medlemsbladet måste du själv ansvara för att mail-adressen alltid är uppdaterad dvs att ändringar vid flyttningar osv skickas till:

asa.b.eriksson@karolinska.se.

Medlemmar av Neurologföreningen har full tillgång till "European Journal of Neurology" via hemsidan.

Protokoll fört vid Svenska neurologföreningens senaste styrelsemöte 6/2 kommer snart att finnas på hemsidan.

Nya styrelsens adresser finns på hemsidan:

Neurologföreningens hemsida:

www.neurologforeningen.org

Förslag eller material till medlemsbladet kan skickas oformaterade till medlemsbladets redaktör:

Svend Marup Jensen,
Helsingborgs Lasarett, 251 87 Helsingborg,
tfn: 042-406 10 00 eller e-mail:
Svend.MarupJensen@skane.se

Nästa nummer planeras att utkomma oktober 2009.

Sista materialdag en månad före!

